

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk

Deres ref

Vår ref
15/937-15

Dato
25.11.2015

Eventuell fremtidig sammenslåing av kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk med kommuner utenfor – midlertidige løsninger

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har tidligere varslet at departementet vil utarbeide midlertidige løsninger som skal kunne legges til grunn ved eventuelle sammenslåinger av kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk med kommuner utenfor. I kommuneproposisjonen for 2016 heter det:

"Regjeringen satte 19. september 2014 ned et utvalg som skal se på lovverk, tiltak og ordninger for de samiske språkene i Norge. Mandatet slår fast at utvalget blant annet skal vurdere dagens ordning med et forvaltningsområde for samisk språk, prosedyrer for innlemmelse, og om det bør innføres et mer fleksibelt regelverk. Aktuelle løsninger skal vurderes i lys av arbeidet med kommunereformen. Utvalget skal levere sin utredning i februar 2016.

Arbeidet i språkutvalget skjer samtidig med regjeringens arbeid med kommunereformen. I forbindelse med arbeidet med regjeringens kommunereform har Sametinget og representanter fra forvaltningskommunene for samisk språk reist spørsmålet om hvilke regler som vil gjelde om en kommune i forvaltningsområdet slår seg sammen med en kommune utenfor.

Kommunene må fatte ev. vedtak om kommunesammenslåinger før regjering og Storting har behandlet forslagene fra språkutvalget. På bakgrunn av denne situasjonen har departementet utarbeidet forslag til midlertidige løsninger som kan legges til grunn ved sammenslåinger mellom kommuner innenfor og utenfor forvaltningsområdet. De midlertidige løsningene vil bli aktuelle dersom kommunene de facto slår seg sammen før ev. endringer i samelovens språkregler og andre bestemmelser av betydning for samisk språk, har trådt i kraft. Skissen til midlertidige løsninger antas å kunne lette forhandlingene om kommunesammenslåinger i de berørte områdene."

Vi gjør oppmerksom på at Samisk språkutvalg har fått utsatt frist til 15. august 2016 for å levere sin endelige rapport. Utvalget skal imidlertid levere en delutredning innen 15. februar

2016. I delutredningen skal utvalget presentere prinsipielle vurderinger og overordnede tiltak knyttet til kommunens forpliktelser og struktur knyttet til samiske språk. Utvalget skal blant annet utrede og eventuelt fremme forslag til endringer i dagens ordning med et forvaltningsområde for samisk språk.

Departementets forslag til midlertidige løsninger legger i hovedsak opp til en videreføring av gjeldende bestemmelser om samisk språk, og innebærer at det i en periode vil kunne gjelde ulike bestemmelser for den tidligere forvaltningskommunen og de øvrige delene av den nye storkommunen. Det vil eksempelvis i en overgangsperiode kunne gjelde ulike bestemmelser om rekkefølgen av navn på skilt, og om bruk av henholdsvis norsk eller samisk læreplan. Alle innbyggerne i en ny storkommune som omfatter en tidligere forvaltningskommune, vil imidlertid også kunne få en "avledet rett" til å kunne benytte samisk i kontakt med myndighetene. Et kommunalt organ som dekker hele den nye storkommunen, vil eksempelvis ha plikt til å svare på samisk til alle som henvender seg på samisk. Dette følger av systemet i sameloven kapittel 3.

De midlertidige løsningene vil kun bli aktuelle dersom kommunene de facto slår seg sammen før eventuelle endringer i samelovens språkregler, og andre bestemmelser av betydning for samisk språk, har trådt i kraft. Det er derfor meget usikkert om det vil være behov for å iverksette de foreslåtte midlertidige løsningene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har konsultert med Sametinget om forslaget til midlertidige løsninger. Det er ikke oppnådd enighet med Sametinget. Når rapporten fra Samisk språkutvalg foreligger, vil departementet, i samarbeid og konsultasjoner med Sametinget, vurdere mer langsiktige løsninger for lovregler, tiltak og ordninger knyttet til samiske språk. Departementet har etter en samlet vurdering kommet fram til at det ikke er hensiktsmessig å sende ut et detaljert forslag til midlertidige løsninger nå. Dersom det skulle vise seg at det likevel vil være behov for slike midlertidige løsninger, vil departementet ta opp igjen arbeidet med dette, og konsultere med Sametinget, i 2018 – 2019.

Dette brevet legges også ut på regjeringens nettside kommunereform.no.

Med hilsen

Kristin Ryan (e.f.)
avdelingsdirektør

Hildegunn Heinum
utredningsleder

Kopi:

Sametinget

KS

Fylkesmennene i Finnmark, Troms, Nordland og Nord-Trøndelag

Samisk språkutvalg